

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.08- 05.01/192.00.1/Б/ ОК4-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 1

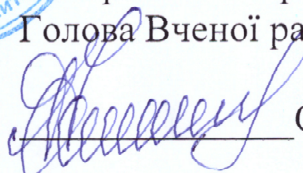

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя

27 серпня 2024 р., протокол № 7

Голова Вченої ради

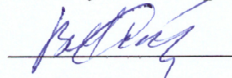

Оксана ЧЕРНИШ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Політологія і основи державного управління»

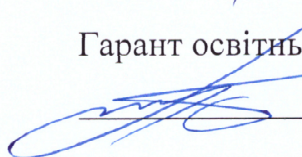
для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія»
освітньо-професійна програма «Промислове та цивільне будівництво»
факультет гірничої справи, природокористування та будівництва
кафедра гірничих технологій та будівництва ім. проф. Бакка М.Т.

Схвалено на засіданні кафедри
філософсько-історичних студій
та масових комунікацій
23 серпня 2024 р., протокол № 2

Завідувач кафедри

Вадим СЛЮСАР

Гарант освітньо-професійної програми

Сергій БАШИНСЬКИЙ

Житомир
2024 – 2025 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.08- 05.01/192.00.1/Б/ ОК4-2024
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 22 / 2</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Політологія і основи державного управління» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» освітньо-професійна програма «Промислове та цивільне будівництво» затверджена Вченою радою факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя від 27 серпня 2024 р., протокол № 7.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.08- 05.01/192.00.1/Б/ ОК4-2024
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 22 / 3</i>

Розробники:

кандидат філософських наук, доцент кафедри філософсько-історичних студій та масових комунікацій ГОРДІЙЧУК Ольга

доктор політичних наук, професор кафедри міжнародних відносин і політичного менеджменту РАФАЛЬСЬКИЙ Ігор

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.08- 05.01/192.00.1/Б/ ОК4-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 4

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 19 «Архітектура та будівництво»	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність 192 «Будівництво та цивільна інженерія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		4-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3,6	Освітній ступінь: «бакалавр»	Лекції	
		16 год.	4 год
		Практичні	
		16 год.	4 год
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
58 год.	82 год		
Індивідуальні завдання: -			
Вид контролю: залік			

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 64 % аудиторних занять, 36 % самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – 9 % аудиторних занять, 91 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.08- 05.01/192.00.1/Б/ ОК4-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 5

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Політологія і основи державного управління» належить до циклу загальної підготовки обов'язкових освітніх компонент навчального плану підготовки студентів зі спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія», освітньо-професійної програми «Промислове та цивільне будівництво».

Метою дисципліни є вивчення основної проблематики сучасної політичної науки, зокрема предмету і методів політології, розвитку політики як суспільного явища, історії політичної думки, проблем функціонування політичного життя, утвердження громадянського суспільства та демократії, функціонування політичної системи й її інститутів, питань політичної свідомості та політичної культури, важливості критичного мислення, проблем світового політичного процесу й міжнародних відносин, напрямків і способів політичного прогнозування, способів та механізмів впливу громади на владу та ін.

Предметом дисципліни є феномен політичної влади, закономірності її функціонування та розвитку, її використання у суспільстві, особливості державного управління в українській політичній системі.

Завдання:

- вивчення основних політичних вчень, концепцій та напрямків, політичних феноменів і цінностей (політична діяльність, політичний процес, політична влада, політичний режим, політична система, політичне лідерство, політичний конфлікт, політична культура, демократія, консенсус, громадянське суспільство);
- оволодіння навичками формувати і відстоювати свою життєву (політичну) позицію, чітко розуміти свої громадянські права, свободи і обов'язки, відстоювати принципи громадянського суспільства і правової держави;
- засвоєння вмінь давати раціонально-критичну оцінку діям різних політичних партій і лідерів з позицій загальнонаціональних інтересів;
- орієнтуватися в міжнародному політичному житті, геополітичній обстановці, мати уявлення про місце і статус України в сучасному світі;
- об'єктивно і критично оцінювати життєво важливу соціальну інформацію.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**:

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.08- 05.01/192.00.1/Б/ OK4-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 6

необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК11. Здатність ухвалювати рішення та виконувати професійну діяльність, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими **наступних програмних результатів навчання:**

РН01. Застосовувати основні теорії, методи та принципи математичних, природничих, соціально-гуманітарних та економічних наук, сучасні моделі, методи та програмні засоби підтримки прийняття рішень для розв'язання складних задач будівництва та цивільної інженерії.

РН02. Брати участь у дослідженнях та розробках у сфері архітектури та будівництва.

РН03. Презентувати результати власної роботи та аргументувати свою позицію з професійних питань, фахівцям і нефахівцям, вільно спілкуючись державною та іноземною мовою.

РН16. Вміти ідентифікувати та аналізувати проблеми, пов'язані з корупцією та недоброчесністю, формувати та оцінювати шляхи їх вирішення як у професійній діяльності, так і у суспільному житті на рівні, необхідному для формування нетерпимості до будь-яких проявів недоброчесності задля примноження цінностей доброчесного суспільства.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати додатково наступні Soft skills:

- *комунікативні навички:* письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;

- *уміння виступати привселюдно:* навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;

- *керування часом:* уміння справлятися із завданнями вчасно;

- *особисті якості:* креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.08- 05.01/192.00.1/Б/ ОК4-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 7

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Становлення та розвиток політології.

Тема 1. Політологія як система знань про політику (ЗК03, ЗК09, ЗК10, ЗК11, РН01, РН02, РН03, РН16)

Необхідність і актуальність вивчення політології. Зміст політологічної науки. Характеристика основних закономірностей понять і категорій політології. Функції і методи політології. Співвідношення національного і загальнолюдського. Структура курсу та основні завдання політології. Місце, специфіка та роль політології в системі наук про суспільство: політологія і філософія, політологія і політекономія, політологія і соціологія, психологія, демографія, право. Основні джерела курсу та його структура. Критичне мислення.

Тема 2. Історія зарубіжної політичної думки (ЗК03, ЗК09, ЗК10, ЗК11, РН01, РН02, РН03, РН16)

Зародження політичної думки (в період розкладу первіснообщинного ладу, паралельно з процесом формування держави і права). Стародавній Китай. Суспільно-політичні погляди Конфуція, Мо Цзи, Лао Цзи і прихильників школи легістів. Політичні доктрини античності. Політичні погляди Платона та Арістотеля. Християнська політична теорія Томи Аквінського. Політичне вчення М. Падуанського. Н. Макіавеллі як засновник нової світської науки. Політичні праці Н. Макіавеллі («Правитель», «Історія Флоренції»). Сутність і зміст макіавелізму. Політичні погляди Ж. Бодена. Політичні ідеї утопічного соціалізму. Становлення й розвиток політичної думки Нового часу. Т. Гоббс і його вчення про державу («Левіафан»). Теорія суспільного договору. Політичні вчення періоду буржуазних революцій в Голландії і Англії (Г. Гроцій, Б. Спіноза, Дж. Локк). Політологічні вчення Просвітництва. Раціоналістичне трактування політики в працях французьких просвітників (Ш-Л.Монтеск'є, Ж.-Ж. Руссо). Філософсько-правові концепції в Німеччині XVIII-XIX ст. (І. Кант, Г. Гегель).

Тема 3. Основні політико-ідеологічні доктрини XIX-XX ст. (ЗК03, ЗК09, ЗК10, ЗК11, РН01, РН02, РН03, РН16)

Ліберальні концепції політики. Лібералізм як політична ідеологія, основні риси (Б. Анрі К. де Ребек, І. Бентам). Позитивізм як філософське обґрунтування лібералізму. Неолібералізм. Консерватизм і неоконсерватизм (Дж. Мейнард Кейнс, М. Фрідман, А. Фрідріх фон Хаек). Ліві і ліво-центристські доктрини критичний утопічний соціалізм, марксизм, ленінізм, соціал-демократія. Екстремістські політико-ідеологічні доктрини: анархізм, троцькізм, фашизм. Християнська демократія.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.08- 05.01/192.00.1/Б/ ОК4-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 8

Тема 4. Історія вітчизняної політичної думки (ЗК03, ЗК09, ЗК10, ЗК11, РН01, РН02, РН03, РН16)

Політична думка княжої доби. Становлення і розвиток політичної думки в епоху Київської Русі: історичне та світоглядне тло. Політичні ідеї твору митрополита Іларіона «Слово про закон і благодать». Розвиток політичних ідей у «Повісті минулих літ». «Повчання» В. Мономаха як політичний заповіт. Ідея політичного об'єднання українських земель у творі «Слово о полку Ігоревім». Значення політичних ідей княжої доби для подальшого розвитку вітчизняної політичної думки. Політична думка Галицько-Волинського князівства та литовсько-польської доби (до Люблінської унії). Політичні засади державності в Литовських статутах. Відокремлення політичної науки від теології в поглядах Ю. Котермак-Дрогобича. Сутність держави та проблеми політичної влади в суспільно-політичних поглядах С. Оріховського-Роксолана. Політична думка другої половини XVI ст. Суспільно-політичний світогляд І. Вишенського. Українська політична думка в добу визвольних змагань XVII ст. Формування ідеології українського козацтва. Державницька концепція Б. Хмельницького. Конституція П. Орлика. Суспільно-політичні погляди С. Яворського. Концепція держави освіченого абсолютизму Ф. Прокоповича. Українська політична думка XIX ст. Політична програма Кирило-Мефодіївського товариства. Політична позиція Т. Шевченка та його внесок у формування політичних поглядів кирило-мефодіївців. Характеристика суспільно-політичних поглядів М. Костомарова. Особливості політичних поглядів М. Драгоманова. Еволюція суспільно-політичних поглядів І. Франка. Політичні концепції українських мислителів кінця XIX-XX ст.: лібералізм (Б. Кістяківський); консерватизм (В. Липинський, С. Томашівський); соціалізм (М. Грушевський); націонал-демократизм (С.Дністрянський, О. Бочковський); націонал-комунізм (В. Винниченко, М.Хвильовий); націоналізм (М. Міхновський, Д. Донцов, М.Сціборський). Політичні погляди представників українського національно-самостійницького напрямку: державницька доктрина В. Чорновола; антиколоніальні ідеї Л. Лук'яненка; критика радянського імперського режиму С.Хмарою.

Тема 5. Політична влада (ЗК03, ЗК09, ЗК10, ЗК11, РН01, РН02, РН03, РН16)

Політична сфера життя суспільства, її характерні риси. Політика як складне суспільне явище, як наука і мистецтво, співвідношення економіки і політики, права, моралі і культури. Види політики – економічна, соціальна, культурна, технічна, воєнна. Природа і джерела, структура і класифікація влади. Функції політичної влади. Влада як основний елемент політичної системи. Аналіз влади як глобального феномена, властивого і природі, і людському суспільству. Суб'єкт і об'єкт влади. Право і влада. Макс Вебер про три типи владного панування (раціональний, традиційний, харизматичний). Головні принципи реалізації влади. Принцип поділу влади. Влада і лідерство. Влада і мораль. Структура політичної влади в Україні.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.08- 05.01/192.00.1/Б/ ОК4-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 9

Тема 6. Політична система суспільства (ЗК03, ЗК09, ЗК10, ЗК11, РН01, РН02, РН03, РН16)

Сутність, структура політичної системи та їх характеристика. Поняття суспільна система та політична система. Відносна самостійність політичної системи. Структура політичної системи. Політичні відносини, політична ідеологія, політичні і правові норми. Функції політичної системи. Історичні типи (форми) політичних систем. Структура політичної системи України та проблеми її реформування. Адміністративні реформи в Україні. Політичні режими як характеристики функціонування політичної системи (тоталітарний, авторитарний, демократичний).

Змістовний модуль 2. Теорія політики.

Тема 7. Держава в політичній системі суспільства. Правова соціальна держава та громадянське суспільство (ЗК03, ЗК09, ЗК10, ЗК11, РН01, РН02, РН03, РН16)

Держава як основна і універсальна політична організація суспільства. Походження і сутність держави. Структура державного механізму і характеристика його компонентів. Історичні типи держави. Основні тенденції розвитку сучасної держави. Форми політичного правління і державного устрою. Правова держава, визначення, суть, основні ознаки. Поділ влади: сутність, принцип і механізми взаємодії. Побудова правової, демократичної, суверенної держави – стрижень національного відродження України. Громадянське суспільство. Сучасні концепції громадянського суспільства. Громадянське суспільство як сфера самоуправління вільних індивідів та добровільно організованих громадян високого соціального статусу. Шляхи формування громадянського суспільства, правової, соціальної держави у суверенній Україні.

Тема 8. Політична еліта і політичне лідерство (ЗК03, ЗК09, ЗК10, ЗК11, РН01, РН02, РН03, РН16)

Людина як об'єкт і суб'єкт політики. Політична участь людини. Класифікація типів людей щодо їх участі в політиці. Сутність політичної соціалізації людини. Політика і громадянин. Громадянин у політичному житті суспільства. Закон України «Про громадянство України». Поняття, типологія та механізм формування політичних еліт. Виникнення понять «еліта» і «політична еліта». Загальні причини існування еліт. Теорія еліт Г. Моски, В. Парето, Р. Міхельса. Основні напрямки сучасних елітарних теорій: макіавеллістська школа, ціннісні теорії, теорії демократичного елітаризму, концепція плюралізму еліт, ліволіберальні концепції. Типологія еліт. Політична еліта України: особливості формування та етапи еволюції. Д. Донцов, В. Липинський, М. Драгоманов про роль еліти у державотворенні. Політична еліта і правлячий клас. Шляхи становлення сучасної еліти в Україні.

Лідерство і його специфіка у політичному аспекті. Поняття лідерства. Ідеї лідерства в історії. Об'єктивні і суб'єктивні сторони лідерства. Основні концепції політичного лідерства: теорія рис, ситуаційна теорія конститuentів,

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.08- 05.01/192.00.1/Б/ ОК4-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 10

психологічна концепція, інтерактивний аналіз. Класифікація, функції та тенденції розвитку політичного лідерства. Культ особи. Критерії оцінки популярності та ефективності діяльності політичного лідера у сучасній Україні.

Тема 9. Політичні партії і партійні системи (ЗК03, ЗК09, ЗК10, ЗК11, РН01, РН02, РН03, РН16)

Поняття політичної партії. Основні історичні форми розвитку партійної організації. Аспекти вивчення партії: соціальна база і склад, політична платформа, ідеологічна орієнтація, електоральний корпус (електорат). Поняття "партійної системи". Типологія партійно-політичних систем. Політичні партії в Україні: їх соціальна база, політична платформа і ідеологічна орієнтація, роль і місце в політичному житті. Партійно-політична система в Україні: від однопартійної монополії до реального плюралізму. Політичні партії в Україні та їх основні типи. Перспективи розвитку політичних партій в умовах сучасної України.

Тема 10. Вибори та виборчі системи (ЗК03, ЗК09, ЗК10, ЗК11, РН01, РН02, РН03, РН16)

Вибори, їх класифікація та особливості при різних політичних режимах. Вибори в Україні. Класифікація виборів за територіальною ознакою, за об'єктом, за часом проведення, за кількісною ознакою участі, з огляду на правові наслідки, за порядком визначення результатів виборів. Принципи виборчого права та організація демократичних виборів. Принципи регламентації виборчого права. Поняття про ценз (осідлості, віковий), виборчу заставу, принципи поділу на виборчі округи (багатомандатні і одномандатні). Система чинного виборчого законодавства України. Типи (моделі) виборчих систем – мажоритарна, пропорційна і змішана. Різновиди мажоритарної (абсолютною, відносною більшості і преференційна) і пропорційної (відкриті і закриті списки). Змішана виборча система. Виборча квота (метр), виборчий поріг. Преваги і недоліки застосування різних типів систем. Співвідношення виборчої і партійно-політичної систем. Особливості виборчого процесу в Україні.

Тема 11. Політичний менеджмент і маркетинг (ЗК03, ЗК09, ЗК10, ЗК11, РН01, РН02, РН03, РН16)

Поняття, функції та види політичного маркетингу. Політичне рекламування як завершальний етап політичного маркетингу, що спрямоване на формування позитивного політичного іміджу тих чи інших державних, соціальних, політичних інститутів, окремих лідерів та особистостей, ідей, доктрин, програм тощо. Сутність та функції менеджменту. Політичний менеджмент. Політична іміджологія. Політичний імідж. Характеристики політичного іміджу. Способи формування політичного іміджу.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.08- 05.01/192.00.1/Б/ ОК4-2024
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 22 / 11</i>

Тема 12. Світова політика і міжнародні відносини (ЗК03, ЗК09, ЗК10, ЗК11, РН01, РН02, РН03, РН16)

Характер і форми міжнародних відносин. Міжнародні відносини як система економічних, політичних, військових і інших зв'язків у світі між державами, міждержавними та іншими об'єднаннями. Критерії класифікації міжнародних відносин. Типи міжнародних відносин. Типи міжнародних об'єднань та їх різноманітні політичні ролі: політичних і неополітичних (економічних, релігійних), державних і недержавних (неурядових) організацій. ООН як міжнародний політичний механізм універсального типу. Роль основних міжнародних угруповань блоків, рухів тощо.

Україна як суб'єкт міжнародних відносин. Мета і принципи зовнішньої політики Української держави. Міжнародні відносини України з державами світу. Міжнародна діяльність України в організаціях системи ООН. Специфіка глобальних проблем у постбіполярному світі. Проблема формування нового світового порядку та підходи до їх вирішення. Міжнародне регулювання глобальних проблем. Зміни в міжнародній політиці в умовах російсько-української війни.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.08- 05.01/192.00.1/Б/ ОК4-2024	
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 12	

4. Структура навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
МОДУЛЬ 1								
Змістовий модуль 1. Становлення та розвиток політології								
Тема 1 Політологія як система знань про політику	7	2	2	3	7	1	-	6
Тема 2. Історія зарубіжної політичної думки.	7	-	-	7	7	-	-	7
Тема 3. Основні політико-ідеологічні доктрини XIX-XX століття.	8	2	2	4	8	1	-	7
Тема 4. Історія вітчизняної політичної думки	9	-	2	7	8	-	1	7
Тема 5. Політична влада	8	2	2	4	8	-	1	7
Тема 6. Політична система суспільства.	6	2	-	4	7	-	-	7
Разом за змістовий модуль 1	45	8	8	29	45	2	2	41
Змістовий модуль 2. Теорія політики								
Тема 7. Держава в політичній системі суспільства. Правова соціальна держава та громадянське суспільство	7	-	2	5	7	-	1	6
Тема 8. Політична еліта і політичне лідерство.	7	-	2	5	8	-	1	7
Тема 9. Політичні партії і партійні системи	8	2	2	4	8	1	-	7
Тема 10. Вибори та виборчі системи	8	2	2	4	8	1	-	7
Тема 11. Політичний менеджмент і маркетинг	7	2	-	5	7	-	-	7
Тема 12. Світова політика і міжнародні відносини	8	2	-	6	7	-	-	7
Разом за змістовий модуль 2	45	8	8	29	45	2	2	41
ВСЬОГО	90	16	16	58	90	4	4	82

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.08- 05.01/192.00.1/Б/ ОК4-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 13

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Політологія як система знань про політику	2	-
2.	Основні політико-ідеологічні доктрини ХІХ-ХХ ст.	2	-
3.	Історія вітчизняної політичної думки	2	1
4.	Політична влада	2	1
5.	Держава в політичній системі суспільства. Правова соціальна держава та громадянське суспільство	2	1
6.	Політична еліта і політичне лідерство. Політична культура та політична свідомість	2	1
7.	Політичні партії і партійні системи	2	-
8.	Демократія. Вибори та виборчі системи	2	-
Разом		16	4

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Становлення та розвиток політології			
1	Тема 1. Політологія як система знань про політику Основні джерела курсу та його структура.	3	6
2	Тема 2. Історія зарубіжної політичної думки. 1. Зародження політичної думки (в період розкладу первіснообщинного ладу, паралельно з процесом формування держави і права). 2. Стародавній Китай. Суспільно-політичні погляди Конфуція, Мо Цзи, Лао Цзи і прихильників школи легістів. 3. Політичні доктрини античності. Політичні погляди Платона та Арістотеля. 4. Християнська політична теорія Томи Аквінського. 5. Політичне вчення Марсілія Падуанського. 6. Н. Макіавеллі як засновник нової світської науки. Політичні праці Н. Макіавеллі («Правитель», «Історія Флоренції»). Сутність і зміст макіавелізму. 7. Філософсько-правові концепції в Німеччині ХVІІІ-ХІХ ст. (І.Кант, Г. Гегель)	7	7
3	Тема 3. Основні політико-ідеологічні доктрини ХІХ-ХХ ст. Позитивізм як філософське обґрунтування лібералізму.	4	7
4	Тема 4. Історія вітчизняної політичної думки. 1. Значення політичних ідей княжої доби для подальшого розвитку вітчизняної політичної думки.	7	7

7. Індивідуальні завдання

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.08- 05.01/192.00.1/Б/ ОК4-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 14

	2. Політична думка Галицько-Волинського князівства та литовсько-польської доби (до Люблінської унії). Політичні засади державності в Литовських статутах.		
5.	Тема 5. Політична влада 1. Головні принципи реалізації влади. 2. Влада і лідерство. 3. Влада і мораль.	4	7
6	Тема 6. Політична система суспільства. 1. Сутність, структура політичної системи та їх характеристика. 2. Структура політичної системи. 3. Політичні відносини, політична ідеологія, політичні і правові норми. Функції політичної системи. 4. Історичні типи (форми) політичних систем. 5. Структура політичної системи України та проблеми її реформування. 6. Політичні режими як характеристики функціонування політичної системи (тоталітарний, авторитарний, демократичний).	4	7
Змістовий модуль 2. Теорія політики			
7	Тема 7. Держава в політичній системі суспільства. Правова соціальна держава та громадянське суспільство 1. Побудова правової, демократичної, суверенної держави - стрижень національного відродження України. 2. Шляхи формування громадянського суспільства, правової, соціальної держави у суверенній Україні.	5	6
8	Тема 8. Політична еліта і політичне лідерство. 1. Політика і громадянин. Громадянин у політичному житті суспільства. Закон України «Про громадянство України». 2. Д. Донцов, В. Липинський, М. Драгоманов про роль еліти у державотворенні. Політична еліта і правлячий клас.	5	7
9	Тема 9. Політичні партії і партійні системи. Перспективи розвитку політичних партій в умовах сучасної України.	4	7
10	Тема 10. Демократія. Вибори та виборчі системи. 1. Загальні моделі демократизації (лінійна, циклічна, діалектична). 2. Конституція України про політичні права і свободи. 3. Преваги і недоліки застосування різних типів виборчих систем.	4	7
11	Тема 11. Політичний менеджмент і маркетинг. 1. Етапи прийняття політичних рішень. 2. Політична реклама.	5	7
12	Тема 12. Світова політика і міжнародні відносини 1. Специфіка глобальних проблем у постбіполярному світі. 2. Роль ООН у врегулюванні важливих проблем людства. Зміни в міжнародній політиці в умовах російсько-української війни.	6	7
Разом		58	82

Підготовка презентацій та написання есе щодо проблемного питання за темою заняття.

8. Методи навчання

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.08- 05.01/192.00.1/Б/ ОК4-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 15

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
РН01. Застосовувати основні теорії, методи та принципи математичних, природничих, соціально-гуманітарних та економічних наук, сучасні моделі, методи та програмні засоби підтримки прийняття рішень для розв'язання складних задач будівництва та цивільної інженерії.	Вербальні методи (лекція, пояснення), Наочні методи (демонстрація, ілюстрація), Практичні методи (виконання різних видів вправ, вирішення завдань, кейсів), Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, виконання завдань, підготовка доповідей, написання есе)
РН02. Брати участь у дослідженнях та розробках у сфері архітектури та будівництва.	Вербальні методи (лекція, пояснення), Наочні методи (демонстрація, ілюстрація), Практичні методи (виконання різних видів вправ, вирішення завдань, кейсів), Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, виконання завдань, підготовка доповідей, написання есе)
РН03. Презентувати результати власної роботи та аргументувати свою позицію з професійних питань, фахівцям і нефахівцям, вільно спілкуючись державною та іноземною мовою.	Вербальні методи (лекція, пояснення), Наочні методи (демонстрація, ілюстрація), Практичні методи (виконання різних видів вправ, вирішення завдань, кейсів), Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, виконання завдань, підготовка доповідей, написання есе)
РН16. Вміти ідентифікувати та аналізувати проблеми, пов'язані з корупцією та недоброчесністю, формувати та оцінювати шляхи їх вирішення як у професійній діяльності, так і у суспільному житті на рівні, необхідному для формування нетерпимості до будь-яких проявів недоброчесності задля примноження цінностей доброчесного суспільства.	Вербальні методи (лекція, пояснення), Наочні методи (демонстрація, ілюстрація), Практичні методи (виконання різних видів вправ, вирішення завдань, кейсів), Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, виконання завдань, підготовка доповідей, написання есе)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.08- 05.01/192.00.1/Б/ OK4-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 16

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
РН01. Застосовувати основні теорії, методи та принципи математичних, природничих, соціально-гуманітарних та економічних наук, сучасні моделі, методи та програмні засоби підтримки прийняття рішень для розв'язання складних задач будівництва та цивільної інженерії.	Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання Перевірка виконання домашніх завдань, семінарських занять, кейсів Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань Поточне тестування Залік
РН02. Брати участь у дослідженнях та розробках у сфері архітектури та будівництва.	Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання Перевірка виконання домашніх завдань, семінарських занять, кейсів Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань Поточне тестування Залік
РН03. Презентувати результати власної роботи та аргументувати свою позицію з професійних питань, фахівцям і нефахівцям, вільно спілкуючись державною та іноземною мовою.	Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання Перевірка виконання домашніх завдань, семінарських занять, кейсів Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань Поточне тестування Залік
РН16. Вміти ідентифікувати та аналізувати проблеми, пов'язані з корупцією та недоброчесністю, формувати та оцінювати шляхи їх вирішення як у професійній діяльності, так і у суспільному житті на рівні, необхідному для формування нетерпимості до будь-яких проявів недоброчесності задля примноження цінностей доброчесного суспільства.	Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання Перевірка виконання домашніх завдань, семінарських занять, кейсів Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань Поточне тестування Залік

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.08- 05.01/192.00.1/Б/ ОК4-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 17

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Процедура складання заліку визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань поточного контролю	100	100
Підсумкова семестрова оцінка	100	100

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	80	80
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	20	20
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали):		
1. Участь у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах	до 10	до 10
2. Підготовка наукових тез	до 10	до 10
Разом за виконання завдань поточного контролю	100	100

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.08- 05.01/192.00.1/Б/ ОК4-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 18

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	20	20
Участь у дискусії	10	10
Виконання поточних тестових завдань	30	30
Виконання та захист завдань, кейсів	20	20
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	80	80

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів вищої освіти під час навчальних занять протягом семестру використовується 100-бальна шкала оцінювання кожного окремо виду робіт. Розрахунок набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр проводиться за формулою:

$$P_{НЗ} = (P_{В100} \times ВК_{В} + P_{УД100} \times ВК_{УД} + P_{ТЗ100} \times ВК_{ТЗ} + P_{ЗК100} \times ВК_{ЗК}) \times К_{НЗ}, \quad (1)$$

де $P_{НЗ}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

$P_{В100}$, $P_{УД100}$, $P_{ТЗ100}$, $P_{ЗК100}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за семестр відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання поточних тестових завдань, за виконання та захист завдань, кейсів (кожний окремо вид робіт на навчальних заняттях оцінюється за 100-бальною шкалою);

$ВК_{В}$, $ВК_{УД}$, $ВК_{ТЗ}$, $ВК_{ЗК}$ – вагові коефіцієнти відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання поточних тестових завдань, за виконання та захист завдань, кейсів. Значення вагових коефіцієнтів становить:

$$ВК_{В} = 20 \div 80 = 0,25;$$

$$ВК_{УД} = 10 \div 80 = 0,125;$$

$$ВК_{ТЗ} = 30 \div 80 = 0,375;$$

$$ВК_{ЗК} = 20 \div 80 = 0,25;$$

$К_{НЗ}$ – коригувальний коефіцієнт. Значення коригувального коефіцієнту становить $К_{НЗ} = 80 \div 100 = 0,8$.

Якщо здобувач вищої освіти набрав за поточний контроль 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі заліку. За складання заліку здобувач вищої освіти може набрати 100 балів. Семестрова оцінка з навчальної дисципліни формується за результатами підсумкового контролю.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі заліку, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 50 балів або більше.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.08- 05.01/192.00.1/Б/ OK4-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 19

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 35-49 балів, він отримує право за власною заявою опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 34 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Зараховано	90-100
B	Зараховано	82-89
C		74-81
D	Зараховано	64-73
E		60-63
FX	Не зараховано	35-59
F	Не зараховано	0-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.08- 05.01/192.00.1/Б/ ОК4-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 20

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Вибори	Election
2	Виборча система	Electoral system
3	Громадянин	Citizen
4	Демократія	Democracy
5	Держава	State
6	Лідерство	Leadership
7	Міжнародна політика	International politics
8	Мораль	Morality
9	Партійна система	Party system
10	Політика	Politics
11	Політична влада	Political power
12	Політична доктрина	Political doctrine
13	Політична ідеологія	Political ideology
14	Політична партія	Political party
15	Політична система	Political system
16	Політична теорія	Political theory
17	Політичний маркетинг	Political marketing
18	Політичний менеджмент	Political management
19	Політичний режим	Political regime
20	Політичні відносини	Political relations
21	Політичні норми	Political norms
22	Політологія	Political Science
23	Право	Law
24	Суверенітет	Sovereignty
25	Суспільно-політичний погляд	The socio-political view

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.08- 05.01/192.00.1/Б/ OK4-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 21

12. Рекомендована література

Основна література

1. Гордійчук О. Політологія : навчальний посібник. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2023. 132 с. Режим доступу: <https://learn.ztu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=195192&forceview=1>
2. Гобатенко В. П., Остапенко М. А., Горбатенко І. А. Історія політичної думки в Україні: Навч. посіб. Київ: МАУП, 2020. 128 с. https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/ist_polit_dumk.pdf
3. Лісовський П.М. Політологія : навчальний посібник. / П.М. Лісовський, Ю.П. Лісовська. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2021. 228 с. Режим доступу: https://uu.edu.ua/upload/Nauka/naukovi_vydannia/politologiya_compressed.pdf
4. Мельник Л.М. Політологія. Навчальний посібник (для студентів усіх форм навчання) / уклад. Л.М. Мельник, І.А. Дужа, І.М. Грек. – Біла Церква: БНАУ, 2022. – 494 с. URL: https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/7645/1/Politolohtia_navchaln.pdf
5. Публічна політика [Електронний ресурс] : навчально-методичний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / упоряд. Е. Мамонтова; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса : Юридична література, 2023. 148 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/bc9fd726-d16b-4790-bcaf-914d53e73f33/content>

Допоміжна література

1. Політологія: навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 540 с. URL: https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/1854/1/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F29_10_2018.pdf
2. Струкевич О.К. Політологія : навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей (доповнено) / О.К. Струкевич, О.П. Конотопенко, С.А. Лапшин – Вінниця: Нілан-ЛТД, 2016 р. – 403 с. URL: <https://vspu.edu.ua/faculty/histor/documents/pr6.pdf>
3. Герасимчук Т.Ф., Киридон А.М., Троян С.С. Загальна теорія політики: Навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 226 с. URL: https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/31677/1/10_%D0%A2%D1%80%D0%BE%D1%8F%D0%BD_%D0%A2%D0%B5%D0%BE%D1%80%D1%8F_%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B8.pdf
4. Історія політичної думки: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, І. Ю. Вільчинська та ін.]; 2-е вид., перероб. і доп. – Львів : «Новий Світ–2000», 2017. – Т.2.: ХХ – початок ХХІ ст. – 598 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Avtorskyi_kolektyv/Istoriia_politychnoi_dumky_pidruchnyk_u_2-kh_t_Tom_2_HH_pochatok_HXI_st.pdf

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-31.08- 05.01/192.00.1/Б/ ОК4-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 22

5. Бульбенюк С.С. Деякі зауваги до дискурсу щодо перспектив автократій сучасності // Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії. 2022 (40). С. 118-124. DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2022.40.15>

6. Буряченко О. В. Демократія vs автократія на тлі російсько-української війни // ВІСНИК НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право. Випуск 2(58) 2023. С. 48-58. DOI: [https://doi.org/10.20535/2308-5053.2023.2\(58\).285599](https://doi.org/10.20535/2308-5053.2023.2(58).285599)

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Електронна бібліотека Державного університету «Житомирська політехніка» <http://eztuir.ztu.edu.ua/>
2. Бібліотека українських підручників: <http://pidruchniki.ws/>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_ph/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=EC&P21DBN=EC&S21FMT=&S21ALL=&Z21ID=
4. Перша українська політична соціальна мережа: <https://politiko.ua/>
5. Офіційний сайт Верховної ради: <https://www.rada.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Офісу Президента України: <https://www.president.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Кабінету міністрів України: <https://www.kmu.gov.ua/uryad-ta-organi-vladi/team>
8. Міжнародний республіканський інститут. Навчальні ресурси: <https://iri.org.ua/navchalni-resursy>